

**Zainwestujmy razem
w środowisko**

Doradztwo
energetyczne

Program Priorytetowy „Ciepłe Mieszkanie”

Wrocław, 18 stycznia 2023 r.

Realizowane w ramach Projektu *„Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE”*
we współpracy z Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Województwem Lubelskim

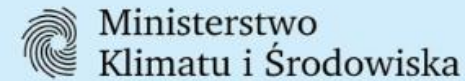
Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

PROGRAM „CIEPŁE MIESZKANIE”

WFOŚiGW

gmina – beneficjent programu

1,4
MLD ZŁ
NFOŚiGW

odbiorca końcowy dotacji
właściciel lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym

PROGRAM „CIEPŁE MIESZKANIE” BĘDZIE WSPIERAĆ ZASTOSOWANIE:

Przedsięwzięcie główne:

kotła gazowego kondensacyjnego

kotła na pellet drzewny o podwyższonym standardzie

ogrzewania elektrycznego

pompy ciepła powietrze/woda lub pompy ciepła powietrze/powietrze

podłączenie lokalu do efektywnego źródła ciepła w budynku

Przedsięwzięcie dodatkowe:

dotatkowo: wykonanie instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej, wymiana okien i drzwi, wykonanie wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła, a także przygotowanie dokumentacji projektowej przedsięwzięcia.

Wymogi Programu

POZIOMY DOFINANSOWANIA DLA BENEFICJENTÓW KOŃCOWYCH – WŁAŚCICIELI LOKALI W BUDYNKACH WIELORODZINNYCH

POZIOM PODSTAWOWY:

Właściciel lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym, którego roczne dochody nie przekraczają kwoty:

120 tys. zł

POZIOM PODWYŻSZONY:

Osoba, której przeciętny miesięczny dochód na jednego członka jej gospodarstwa domowego nie przekracza kwoty:

1673 zł

w gospodarstwie
wieloosobowym

2342 zł

w gospodarstwie
jednoosobowym

POZIOM NAJWYŻSZY:

Osoba, której przeciętny miesięczny dochód na jednego członka jej gospodarstwa domowego nie przekracza kwoty:

900 zł

w gospodarstwie
wieloosobowym

1260 zł

w gospodarstwie
jednoosobowym

lub jest ustalone prawo do
zasiłku stałego, okresowego,
rodzinnego lub opiekuńczego

INTENSYWNOŚĆ DOFINANSOWANIA:

30%

do 30% kosztów kwalifikowanych,
nie więcej niż **15 tys. zł** na jeden lokal mieszkalny

35%

do 35% kosztów kwalifikowanych,
nie więcej niż **17,5 tys. zł** na jeden lokal mieszkalny
dla budynków w miejscowości ujętej na liście
najbardziej zanieczyszczonych gmin

60%

do 60% kosztów kwalifikowanych,
nie więcej niż **25 tys. zł** na jeden lokal mieszkalny

65%

do 65% kosztów kwalifikowanych,
nie więcej niż **26,9 tys. zł** na jeden lokal mieszkalny
dla budynków w miejscowości ujętej na liście
najbardziej zanieczyszczonych gmin

90%

do 90% kosztów kwalifikowanych,
nie więcej niż **37,5 tys. zł** na jeden lokal mieszkalny

95%

do 95% kosztów kwalifikowanych,
nie więcej niż **39,9 tys. zł** na jeden lokal mieszkalny
dla budynków w miejscowości ujętej na liście
najbardziej zanieczyszczonych gmin

Proces realizacji Programu

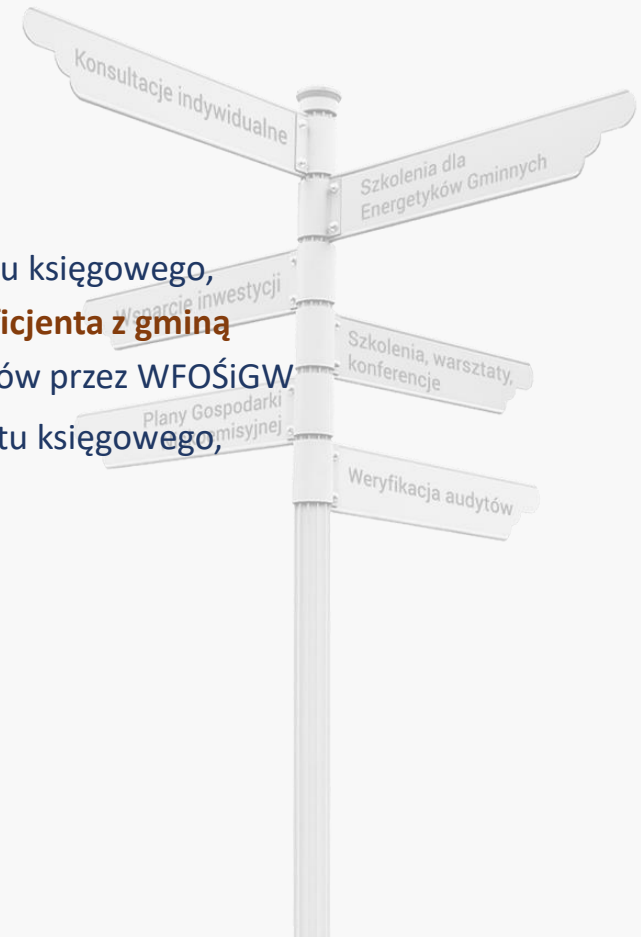
Uczestnicy programu:

Koszty kwalifikowane w Programie

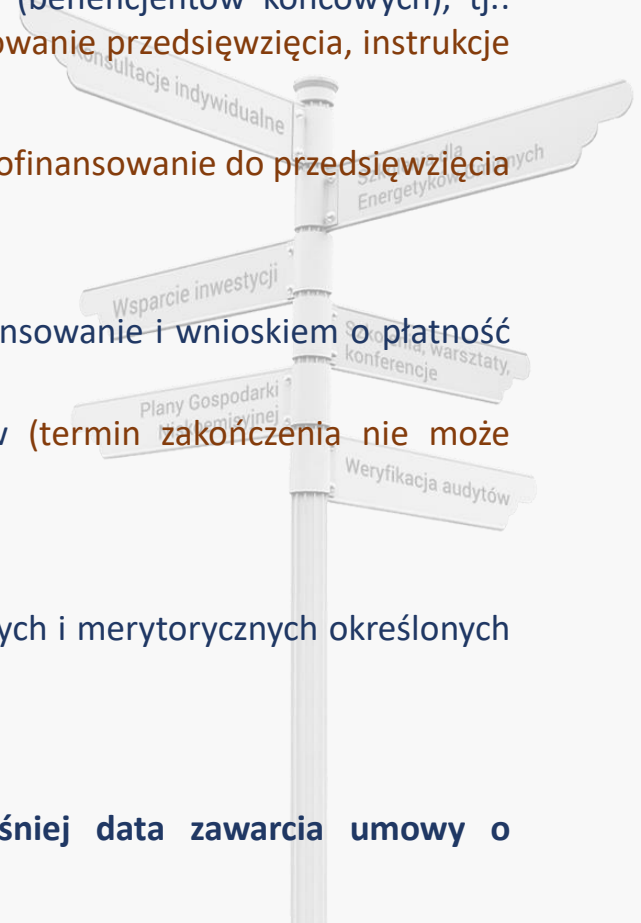
- ❑ Wykaz kosztów kwalifikowanych stanowi załącznik nr 1 do Programu zawiera on minimalne wymagania techniczne dla poszczególnych pozycji
- ❑ Okres kwalifikowalności kosztów jest rozumiany jako:
  - **rozpoczęcie przedsięwzięcia** – data wystawienia pierwszej faktury lub równoważnego dokumentu księgowego, **nie wcześniej niż data zawarcia umowy o dofinansowanie beneficjenta z gminą** oraz nie wcześniej niż data ogłoszenia pierwszego naboru wniosków przez WFOŚiGW
  - **zakończenie przedsięwzięcia** – data wystawienia ostatniej faktury lub równoważnego dokumentu księgowego, **nie może przekroczyć terminu 31.12.2025 r.**

Okres kwalifikowalności kosztów jest określony indywidualnie przez gminę w regulaminie naboru wniosków, nie może przekroczyć dat skrajnych określonych powyżej.

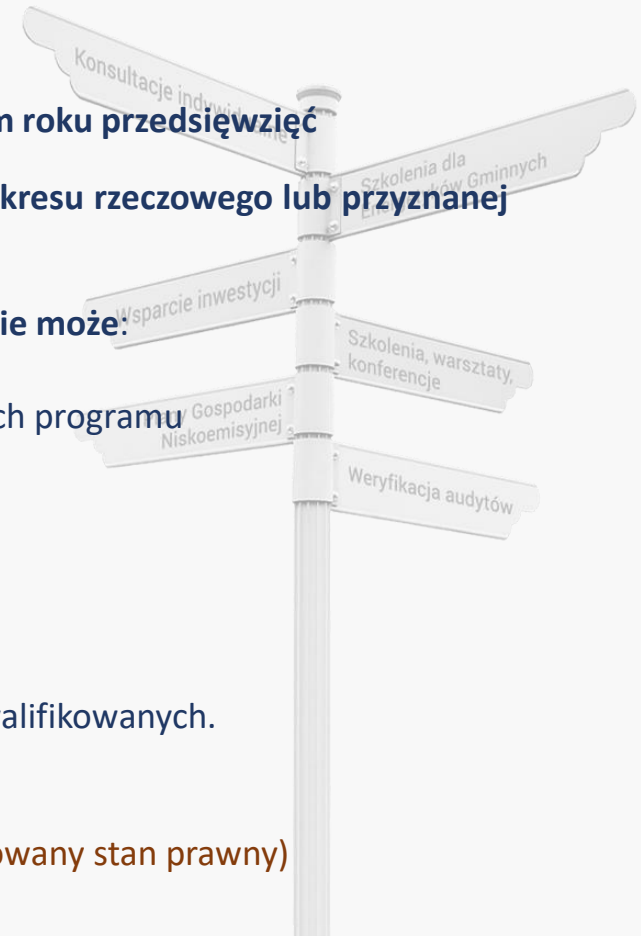
Wytyczne dla gminy/beneficjenta

- ❑ **Gmina w oparciu o zapisy regulaminowe Programu „Ciepłe Mieszkanie”:**
  - **opracowuje i publikuje dokumenty związane z naborem wniosków** dla swoich mieszkańców (beneficjentów końcowych), tj.: regulamin naboru wniosków, wzór wniosku o dofinansowanie i płatność, wzór umowy o dofinansowanie przedsięwzięcia, instrukcje wypełniania
  - **decyduje o zakresie przedmiotowym inwestycji**, określając go w regulaminie naboru wniosków (dofinansowanie do przedsięwzięcia głównego lub przedsięwzięcia głównego wraz z dodatkowymi elementami)
  - **określa progi dotacji** dla całego przedsięwzięcia
  - **decyduje o rodzaju dokumentów przedkładanych przez mieszkańca** wraz z wnioskiem o dofinansowanie i wnioskiem o płatność (w oparciu o dokument „Wytyczne dla gmin”)
  - **decyduje o okresie realizacji przedsięwzięcia** określając go w regulaminie naboru wniosków (termin zakończenia nie może przekroczyć 31.12.2025 r.)
- ❑ **Gmina ogłasza nabór wniosków dla mieszkańców na stronie internetowej**
- ❑ **Gmina weryfikuje wnioski o dofinansowanie złożone w naborze** pod kątem spełnienia kryteriów formalnych i merytorycznych określonych w regulaminie naboru wniosków
- ❑ **Gmina zawiera umowy o dofinansowanie z mieszkańcami zakwalifikowanymi do Programu**
- ❑ **Rozpoczęcie przedsięwzięcia, czyli data wystawienia pierwszej faktury, nie może nastąpić wcześniej data zawarcia umowy o dofinansowanie mieszkańca z gminą**

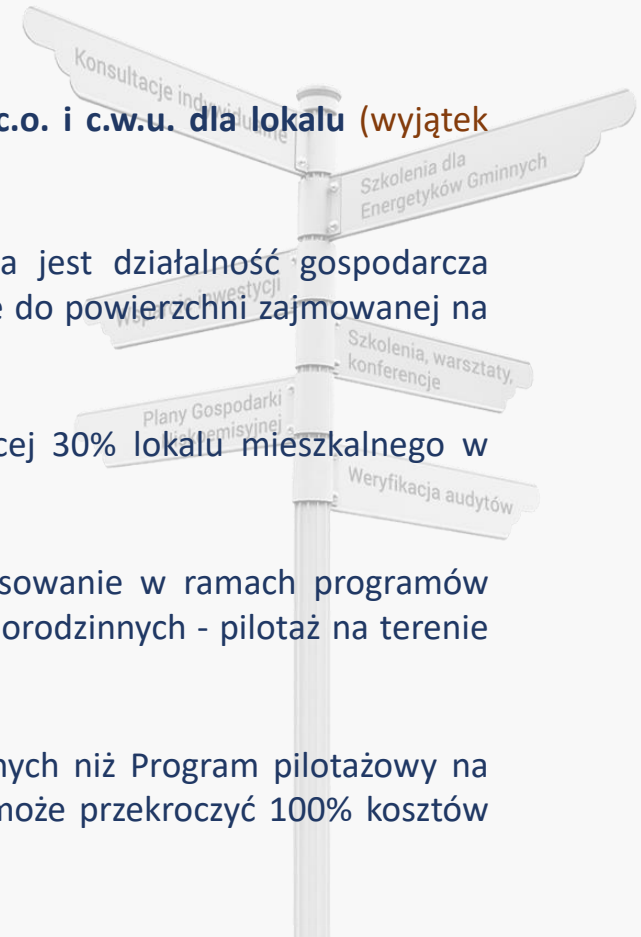
Wytyczne dla gminy/beneficjenta

- ❑ Gmina weryfikuje wnioski o płatność złożone przez beneficjentów po zakończeniu inwestycji (jeden wniosek o płatność od beneficjenta końcowego dla całego przedsięwzięcia)
- ❑ Gmina wypłaca dofinansowanie beneficjentowi końcowemu
- ❑ Gmina dokonuje kontroli w miejscu realizacji przedsięwzięcia dla co najmniej 10% zakończonych w danym roku przedsięwzięć
- ❑ Gmina, po podpisaniu umowy o dofinansowanie, może wystąpić do WFOŚiGW z wnioskiem o zmianę zakresu rzeczowego lub przyznanej kwoty dotacji (zmniejszenie/zwiększenie) określonych w warunkach umowy.
- ❑ Okres trwałości przedsięwzięcia – 5 lat, licząc od dnia zakończenia inwestycji. W tym okresie beneficjent nie może:
  - zmienić przeznaczenia lokalu z mieszkalnego na inny
  - zdemontować urządzeń, instalacji i wyrobów budowlanych zakupionych i zamontowanych w ramach programu
  - zainstalować dodatkowych źródeł ciepła, niespełniających wymogów programu
- ❑ Mieszkaniec (beneficjent) we wniosku o dofinansowanie/płatność przedkłada oświadczenia, tj.:
  - o odpowiedzialności karnej
  - zgodności rodzaju budynku z wymogami programu
  - o akceptacji przeprowadzenia kontroli
  - o nieprzekraczaniu łącznej kwoty dofinansowania ze środków publicznych ponad 100% kosztów kwalifikowanych.
  - o realizacji inwestycji zgodnie z przepisami prawa
  - o okresie trwałości przedsięwzięcia wynoszącym 5 lat
  - **wyrażające zgodę wszystkich współwłaścicieli nieruchomości na realizację przedsięwzięcia (uregulowany stan prawny)**

Wytyczne dla gminy/beneficjenta

- NFOŚiGW/WFOŚiGW ma prawo przeprowadzić kontrolę przedsięwzięcia zarówno w trakcie realizacji, jak i w okresie trwałości
- Na jeden lokal może być udzielone jedno dofinansowanie
- W ramach Programu można dofinansować zakup i montaż tylko jednego źródła ciepła na potrzeby c.o. i c.w.u. dla lokalu (wyjątek stanowi ogrzewanie elektryczne)
- W przypadku, gdy w lokalu mieszkalnym, w którym realizowane jest przedsięwzięcie, prowadzona jest działalność gospodarcza rozumiana zgodnie z unijnym prawem konkurencji, wysokość dotacji jest pomniejszana proporcjonalnie do powierzchni zajmowanej na prowadzenie działalności gospodarczej.
- W przypadku, gdy działalność gospodarcza jest prowadzona na powierzchni całkowitej przekraczającej 30% lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym, przedsięwzięcie nie kwalifikuje się do dofinansowania.
- Nie udziela się dofinansowania na przedsięwzięcie, na które beneficjent końcowy otrzymał dofinansowanie w ramach programów priorytetowych NFOŚiGW: Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych - pilotaż na terenie województwa dolnośląskiego.
- Przedsięwzięcie realizowane w ramach Programu może być dofinansowane z innych środków publicznych niż Program pilotażowy na terenie województwa dolnośląskiego z tym, że łączna kwota dofinansowania na przedsięwzięcie nie może przekroczyć 100% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia.

Wytyczne dla gminy/beneficjenta

- ❑ Beneficjent zobowiązuje się, że po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia w lokalu mieszkalnym objętym dofinansowaniem nie będą zainstalowane żadne źródła ciepła na paliwa stałe o klasie niższej niż 5 klasa według normy przenoszącej normę europejską EN 303-5.
- ❑ Wszystkie zainstalowane oraz użytkowane urządzenia służące do celów ogrzewania lub przygotowania ciepłej wody użytkowej będą spełniać docelowe wymagania aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych obowiązujących na terenie położenia budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty dofinansowaniem.
- ❑ **Wymieniane źródło ciepła na paliwo stałe musi być trwale wyłączone z użytku!** Potwierdzeniem trwałego wyłączenia z użytku źródła ciepła na paliwo stałe jest imienny dokument zezłomowania /karta przekazania odpadu/formularz przyjęcia odpadów metali. W przypadku pieców kaflowych należy przedstawić odpowiedni protokół kominiarski wydany przez mistrza kominiarskiego, potwierdzający trwałe odłączenie od przewodu kominowego.
- ❑ **Nie jest możliwe otrzymanie dofinansowania na zakup i montaż indywidualnego źródła ciepła w przypadku, gdy dla budynku mieszkalnego wielorodzinnego istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci ciepłowniczej lub jest on podłączony do sieci ciepłowniczej**
- ❑ **Gmina będzie zobowiązana do umieszczenia na swojej stronie internetowej poprzez zastosowanie specjalnej zakładki lub banneru na głównym ekranie strony internetowej gminy:**
  - oznakowania programu „Ciepłe Mieszkanie” wraz z informacją o dofinansowaniu realizacji przedsięwzięcia w ramach Programu ze środków WFOŚiGW
  - liczbie złożonych wniosków o dofinansowanie przez beneficjentów końcowych
  - liczbie zrealizowanych przedsięwzięć przez beneficjentów końcowych
  - sumarycznej kwocie wypłaconego dofinansowania beneficjentom końcowym

Stopień zaawansowania realizacji osiągnięcia wskaźników programu

WSKAŹNIK OSIĄGNIĘCIA CELU	Jednostka	wielkość
Liczba lokali mieszkalnych o poprawionej efektywności energetycznej	szt.	
Liczba wymienionych nieefektywnych źródeł ciepła	szt.	
Zmniejszenie zużycia energii końcowej	GJ/rok	
Ograniczenie emisji pyłu o średnicy mniejszej niż 10 mikrometrów (PM10)	Mg/rok	
Ograniczenie emisji benzo(a)pirenu	Mg/rok	
Zmniejszenie emisji CO ₂	Mg/rok	

Stopień zaawansowania realizacji osiągnięcia wskaźników programu

- Wzór na zmniejszenie zużycia energii końcowej:

$$\text{ZEN} = X \cdot W \text{ [GJ/rok]}$$

- Wzór na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń:

$$\text{ZCO}_2 \text{ (PM}_{10}\text{, B(a)P)} = X \cdot W \text{ [Mg/rok]}$$

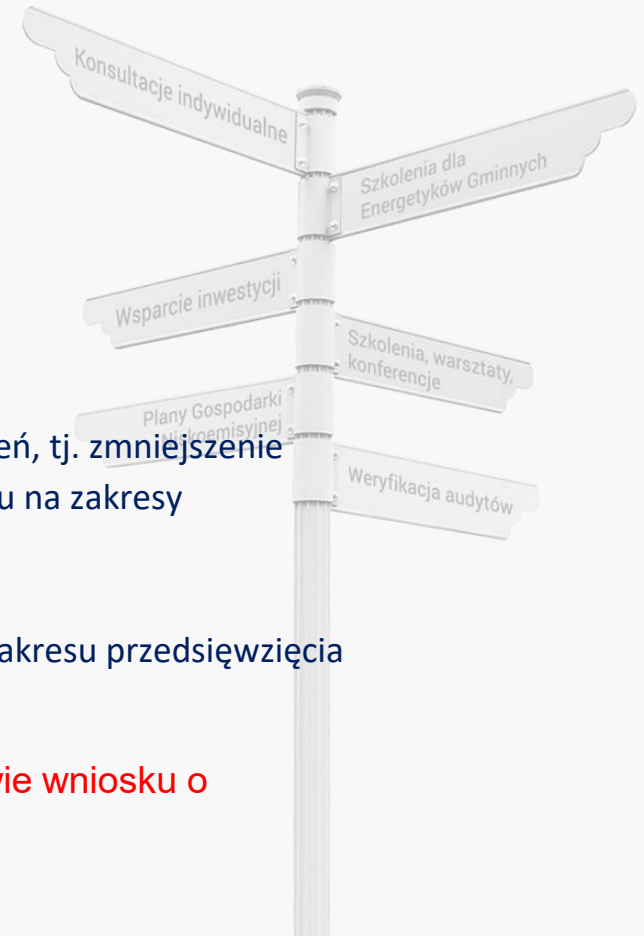
gdzie:

ZCO₂ (PM₁₀, B(a)P) – efekt ekologiczny należy obliczyć dla poszczególnych wskaźników zanieczyszczeń, tj. zmniejszenie emisji CO₂, zmniejszenie emisji PM₁₀, zmniejszenie emisji benzo(a)pirenu, z uwzględnieniem podziału na zakresy przedsięwzięć

X – łączna powierzchnia lokali mieszkalnych, w których zrealizowano przedsięwzięcia,

W – wartość liczbową zmniejszenia zużycia energii końcowej, w przeliczeniu na m², w zależności od zakresu przedsięwzięcia

Planowane wskaźniki osiągnięcia należy weryfikować po zakończeniu przedsięwzięcia na podstawie wniosku o płatność i załączonych do niego dokumentów

❑ Tytuł prawny do nieruchomości ?

- beneficjentem programu jest osoba fizyczna posiadająca tytuł prawny wynikający z:

prawa własności lub ograniczonego prawa rzeczowego (art. 244 § 1 i § 2 Kodeksu Cywilnego)

użytkowanie, służebność, zastaw, hipoteka,
spółdzielcze prawo własnościowe do lokalu

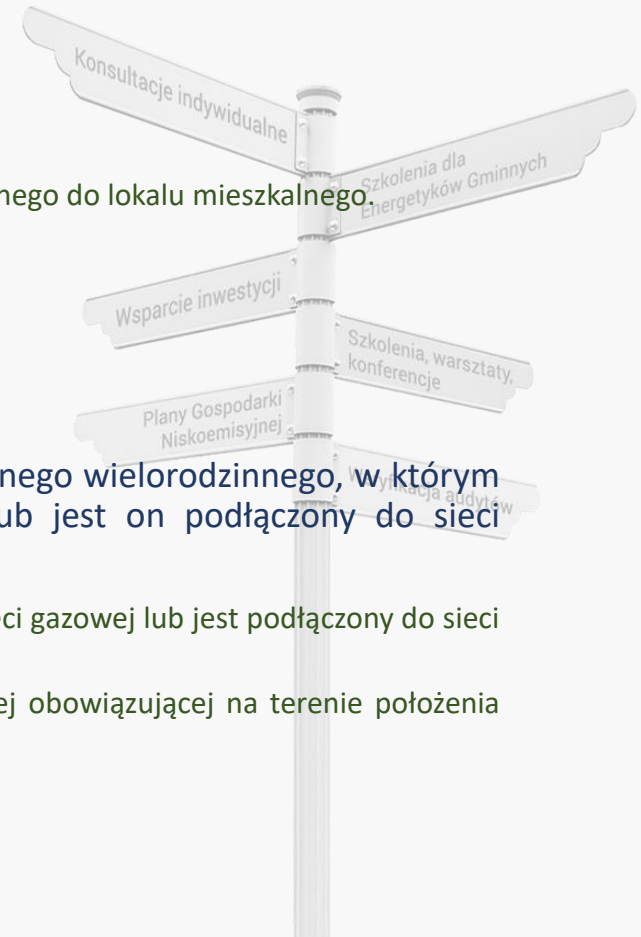
- gmina decyduje o rodzaju dokumentów przedkładanych przez wnioskodawców, które umożliwią weryfikację tytułu prawnego do lokalu mieszkalnego.

❑ Rodzaj dokumentów przedkładanych w gminie celem potwierdzenia dochodu ?

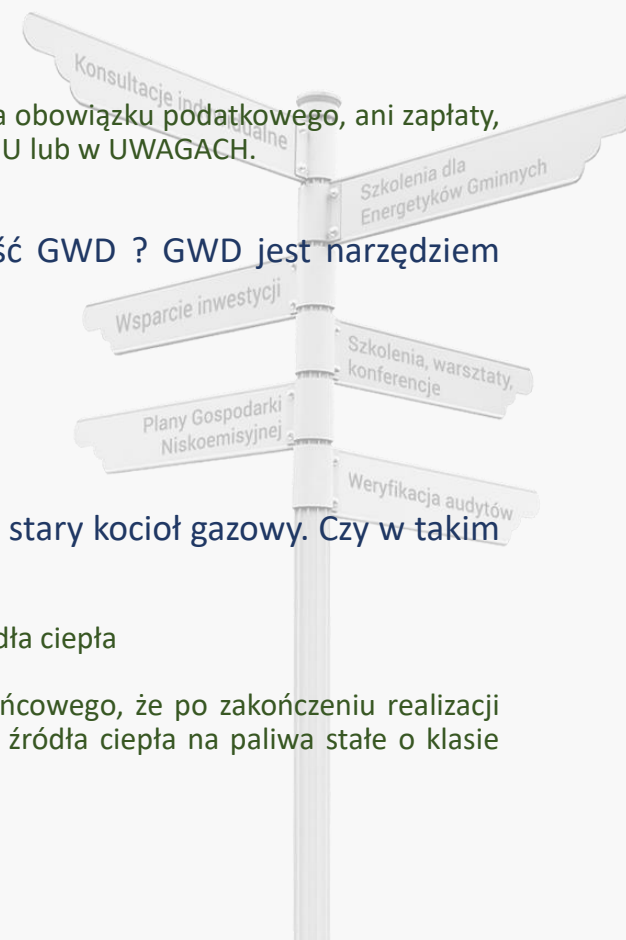
- w kompetencji gminy lub GOPS/MOPS

❑ Brak możliwości zakupu i montażu indywidualnego źródła ciepła, w przypadku gdy dla budynku mieszkalnego wielorodzinnego, w którym znajduje się lokal, istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci ciepłowniczej lub jest on podłączony do sieci ciepłowniczej, a co z siecią gazową ?

- brak obostrzeń w regulaminie Programu, w przypadku gdy lokal mieszkalny ma techniczną możliwość podłączenia do sieci gazowej lub jest podłączony do sieci gazowej.
- wszystkie zainstalowane i użytkowane urządzenia grzewcze powinny spełniać również wymogi uchwały antysmogowej obowiązującej na terenie położenia budynku, w którym znajduje się lokal.

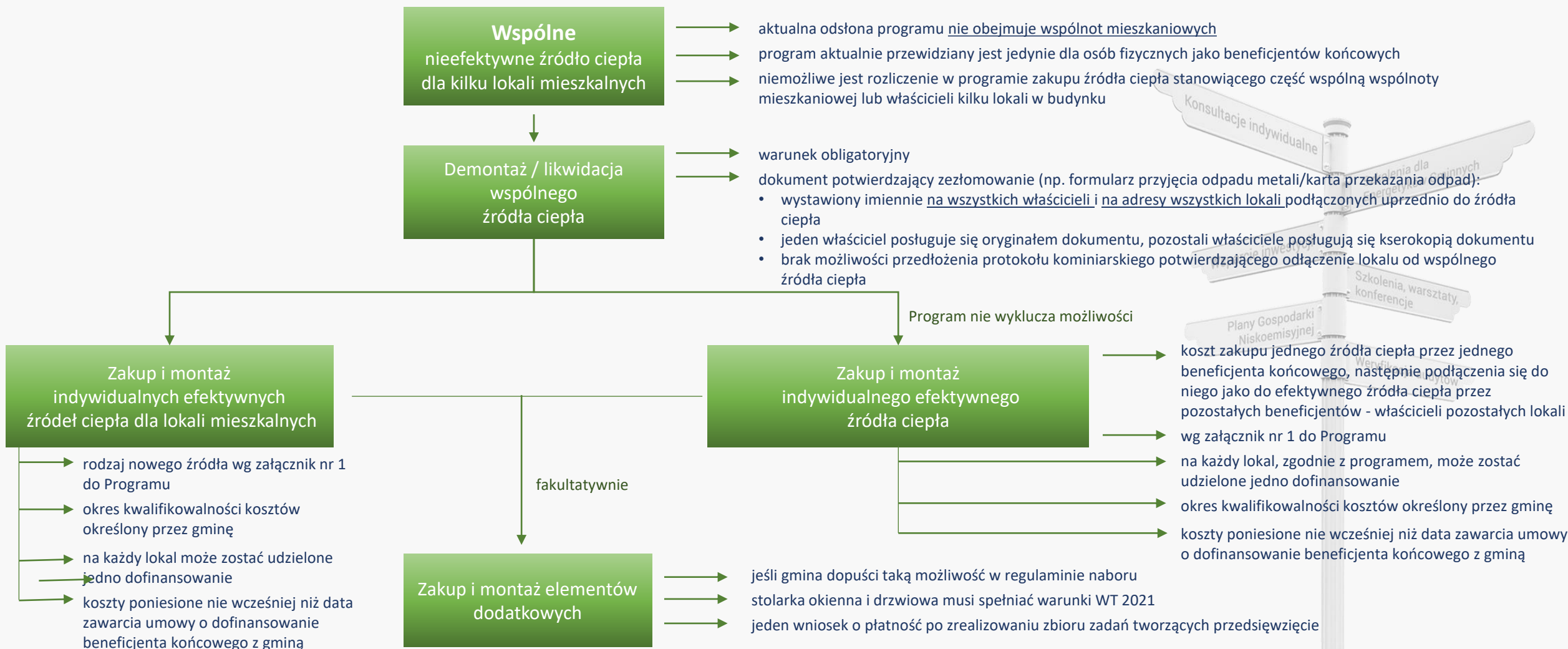
- ❑ Data rozpoczęcia przedsięwzięcia - faktura VAT a faktura proforma ?
  - data rozpoczęcia przedsięwzięcia = data wystawienia pierwszej faktury
  - faktura VAT jest dokumentem księgowym i formą umowy wiążącą dla obu stron.
  - faktura proforma pełni jedynie funkcję handlową i informacyjną, co oznacza, że jej wystawienie nie powoduje powstania obowiązku podatkowego, ani zapłaty, ale na jej podstawie beneficjent końcowy może dokonać zapłaty, którą potwierdzi faktura VAT, np. w pozycji DATA ZAKUPU lub w UWAGACH.

- ❑ Forma składania wniosków o dofinansowanie i o płatność przez beneficjentów końcowych, dostępność GWD ? GWD jest narzędziem wykorzystywanym na potrzeby innym programom dotacyjnym
  - gmina decyduje o formie przedkładania dokumentacji aplikacyjnej i rozliczeniowej przez beneficjenta
  - GWD jest narzędziem wykorzystywanym na potrzeby innym programów dotacyjnych

- ❑ Lokal mieszkalny jest ogrzewany za pomocą kotła węglowego c.o. Dodatkowo w lokalu jest zamontowany stary kocioł gazowy. Czy w takim przypadku można ubiegać się o dotację?
  - konieczność spełnienia dwóch warunków: demontaż wszystkich nieefektywnych źródeł ciepła i montaż efektywnego źródła ciepła
  - zgodnie z programem (pkt. 12 ppkt 5): „Warunkiem udzielenia dofinansowania jest zobowiązanie się beneficjenta końcowego, że po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia w ramach programu w lokalu mieszkalnym objętym dofinansowaniem nie będą zainstalowane żadne źródła ciepła na paliwa stałe o klasie niższej niż 5 klasa według normy przenoszącej normę europejską EN 303-5”.

Najczęstsze wątpliwości

Najczęstsze wątpliwości

Ciepłe Mieszkanie

Zespół Doradców Energetycznych

<https://wfosigw.wroclaw.pl/doradztwo-energetyczne/dane-kontaktowe>

Alicja Czarkowska –	tel. 887 447 704	e-mail: aczarkowska@fos.wroc.pl
Marlena Kędzior –	tel. 887 447 784	e-mail: mkedzior@fos.wroc.pl
Żaneta Borutko –	tel. 887 447 703	e-mail: zborutko@fos.wroc.pl
Piotr Ner –	tel. 887 447 706	e-mail: pner@fos.wroc.pl
Roman Papiór –	tel. 887 447 702	e-mail: rpapior@fos.wroc.pl
Tomasz Kubik –	tel. 887 447 705	e-mail: tkubik@fos.wroc.pl

NFOŚiGW

cieplemieszkanie@nfosigw.gov.pl

Zainwestujemy razem w środowisko

Doradztwo
energetyczne

Dziękujemy za uwagę

doradztwo@nfosigw.gov.pl

www.doradztwo-energetyczne.gov.pl

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

